

Ankestyrelsens statistikker

Underretningsstatistik

Årsstatistik 2015

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Forord	1
2 Hovedresultater	2
2.1 Stigning i antallet af underretninger	2
3 Hvem handler underretningerne om?	3
3.1 Flest underretninger om drenge	3
3.2 Flest underretninger om teenagere	4
4 Kommunefordeling	5
4.1 Der underrettes kun én gang for de fleste børn	5
4.2 Underretningshyppighed per kommune	6
5 Hvem underretter?	8
5.1 Skolen og sundhedsvæsenet underretter mest	8
5.2 Skolen underretter mest om drenge og sundhedsvæsenet mest om piger	9
5.3 Skolen underretter mest om de ældre børn og sundhedsvæsenet mest om de yngre børn	10
6 Hvad underrettes der om?	11
6.1 Der underrettes oftest om omsorgssvigt	11
6.2 Der underrettes om kriminalitet for drenge og om omsorgssvigt for piger	12
6.3 Der underrettes om børns omsorgssvigt og om unges adfærdsproblemer	14
6.4 Hvem underretter om hvad?	15
7 Hvilken opfølgingsaktivitet iværksættes?	16
7.1 Der igangsættes særligt børnefaglige undersøgelser for vordende mødre	18
7.2 Der iværksættes stort set samme opfølgingsaktiviteter uanset alder	19
8 Baggrund og metode	20
8.1 Statistikkens opbygning og indhold	20
8.2 Dataindsamling og fejlkilder	20
8.3 Personfølsomme oplysninger	22
8.4 Udvikling af statistikken	22
8.5 Underretningstype	23
8.6 Baggrund for underretning	24
8.7 Kommunefordeling	25

1 Forord

Siden 1. april 2014 har alle kommuner indberettet nøgleoplysninger om underretninger modtaget om udsatte børn til Ankestyrelsens underretningsstatistik. Årsstatistikken 2015 er således Ankestyrelsens anden årsstatistik om kommunernes underretninger. Pr. 1. juli 2016 blev underretningsstatistikken overført til Danmarks Statistik, som nu viderefører den. Dermed er denne årsstatistik også den sidste, som udgives af Ankestyrelsen.

Statistikken dækker perioden fra den 1. januar 2015 til den 31. december 2015. Data til statistikken er trukket den 13. oktober 2016. Hovedtallene for 2014 er også blevet opdateret og er med i den nye statistik.

Underretningsstatistikken giver mulighed for at følge udviklingen i antallet af underretninger, hvem der underretter, hvad der underrettes om, og hvilke opfølgingsaktiviteter kommunerne iværksætter på baggrund af underretningerne. Denne udvikling kan følges på både nationalt, regionalt og kommunalt plan.

Statistikken er med til at sikre, at kommunerne får mulighed for at følge egen udvikling via nøgletal og sammenligne sig lokalt, regionalt og nationalt. Kommunerne kan også vælge at bruge nøgletallene som grundlag for at målrette deres indsats. Herudover kan beslutningstagere, lovgivere og forskere anvende statistikken som vidensgrundlag i deres arbejde.

På trods af en større fejlsøgnings- og valideringsproces mangler der for en række af kommunernes indberetninger stadig oplysninger om, hvem der underretter, hvad der underrettes om og især opfølgingsaktivitet. Hvis der mangler oplysninger, som er relevante for den givne figur eller tabel, medtages underretningen ikke i figuren eller tabellen.

Kvaliteten af data er forbedret i forhold til 2014-data i et tæt samarbejde med kommuner og systemleverandører.

Det har ikke været muligt at gøre sidehovederne tilgængelige for personer med et syns- handicap. Sidehovederne består blot af et billede og undersøgelsens titel.

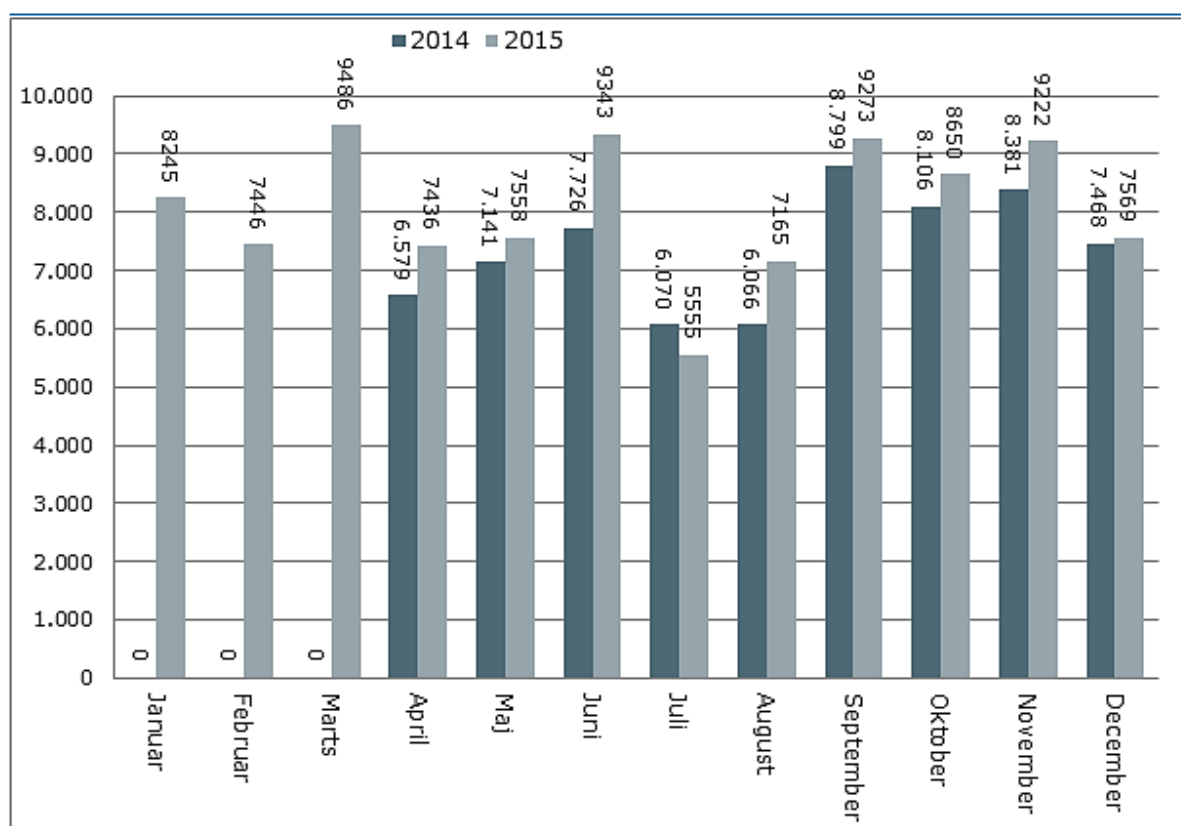
2 Hovedresultater

Årsstatistikken viser udviklingen i de indberettede underretninger, som kommunerne modtog fra den 1. januar 2015 til den 31. december 2015. Desuden er tallene fra 2014 blevet opdateret. Da den landsdækkende statistik først blev iværksat den 1. april 2014, dækker tallene fra 2014 kun over de 9 sidste måneder af året.

2.1 Stigning i antallet af underretninger

Kommunerne modtog i alt 66.336 underretninger om udsatte børn i 2014 og 96.948 underretninger i 2015. Det svarer til, at kommunerne i gennemsnit modtog henholdsvis 7.371 og 8.079 underretninger per måned i de to år, hvilket er en markant stigning på 8,8 procent fra 2014 til 2015. I 2015 modtog kommunerne flest underretninger i marts og færrest underretninger i juli, se figur 2.1.

Figur 2.1 Underretninger fordelt på måneder, 2014-2015, antal

Note: Kommunerne begyndte at indberette til statistikken den 1. april 2014.

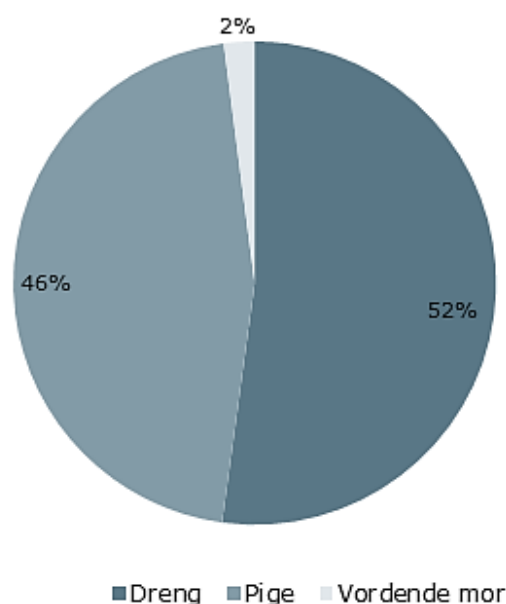
3 Hvem handler underretningerne om?

Kommunerne indberetter en række oplysninger til statistikken om det barn, som underretningen handler om.

3.1 Flest underretninger om drenge

I 2015 modtog kommunerne flest underretninger om drenge. 52 procent af underretningerne handlede om drenge, 46 procent af underretningerne handlede om piger, og 2 procent af underretningerne handlede om vordende mødre, se figur 3.1¹. Kommunerne modtog i alt 1.983 underretninger om vordende mødre.

Figur 3.1 Underretninger fordelt på køn, 2015, procent

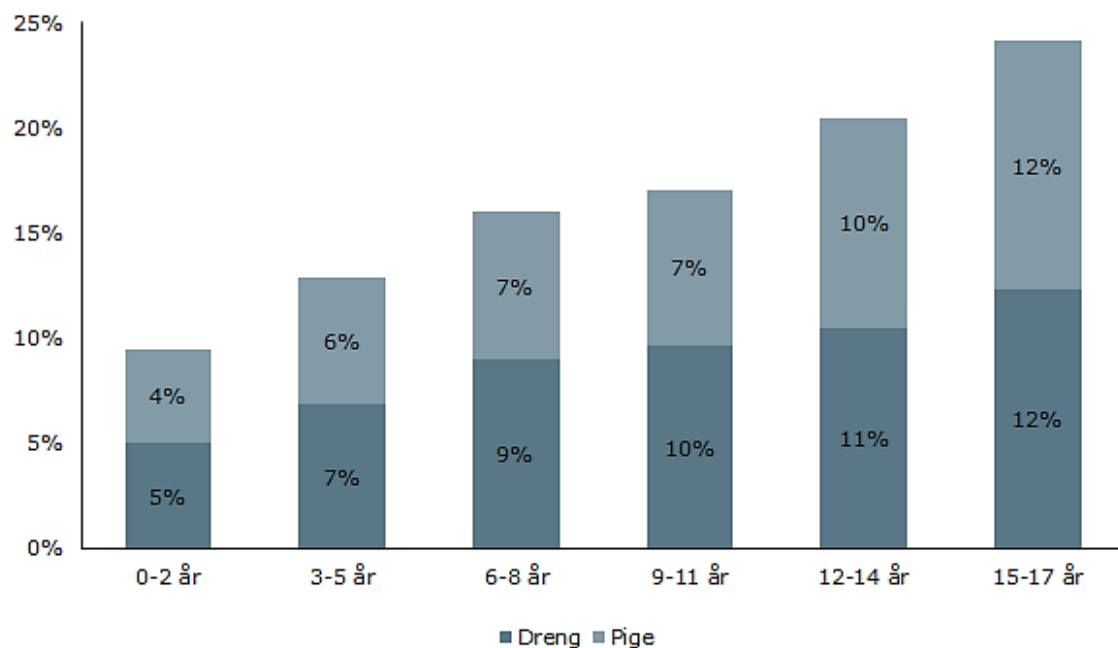

¹ I 2015 var 51 procent af alle 0-17-årige drenge, mens 49 procent var piger, ifølge Danmarks Statistik.

3.2 Flest underretninger om teenagere

Generelt steg andelen af underretninger med barnets alder, og næsten hver fjerde underretning i 2015 handlede om en ung i alderen 15-17 år, se figur 3.2. Til sammenligning handlede kun hver tiende underretning om et barn i alderen 0-2 år.

Figur 3.2 Underretninger fordelt på alder, 2015, procent

Note: Procenterne summer ikke til 100 grundet afrunding.

Uanset alder var der i 2015 nogenlunde lige mange underretninger om drenge og piger undtagen blandt de 6-8-årige og de 9-11-årige, hvor der var en mindre overvægt af underretninger om drenge.

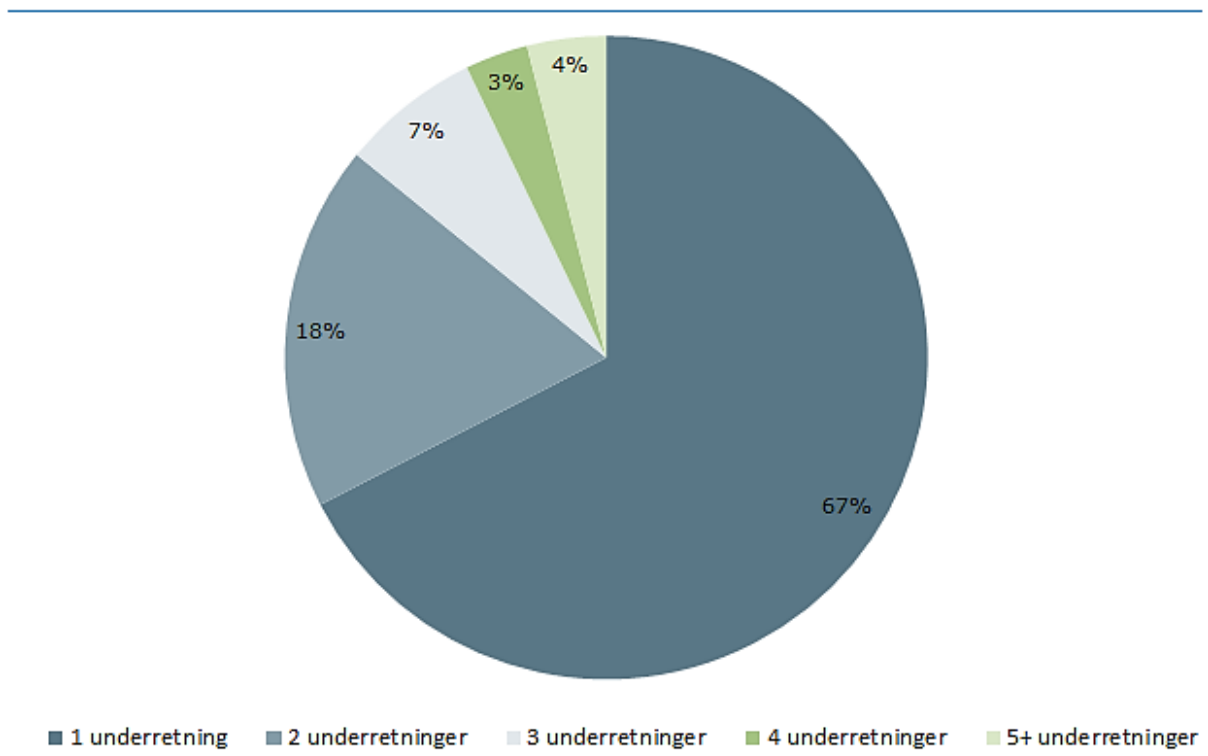
4 Kommunefordeling

I 2015 modtog kommunerne i alt 96.948 underretninger om udsatte børn. Kommunerne modtog i gennemsnit underretning om 50 børn per 1.000 børn. En del af underretningerne handlede dog om det samme barn. Sammenlagt har kommunerne modtaget således underretninger om i alt 58.616 forskellige børn.

4.1 Der underrettes kun én gang for de fleste børn

For 67 procent af børnene modtog kommunerne kun 1 underretning, mens de modtog 2 underretninger for 18 procent af børnene, se figur 4.1. For 7 procent af børnene modtog kommunerne 3 underretninger, og for 3 procent af børnene modtog de 4 underretninger. For 4 procent af børnene modtog kommunerne 5 eller flere underretninger.

Figur 4.1 Antal underretninger per barn, 2015, procent

Note: Procenterne summer ikke til 100 grundet afrunding.

4.2 Underretningshyppighed per kommune

Figur 4.2 viser, hvor mange børn den enkelte kommune modtog underretninger om per 1.000 børn i kommunen.

I 2015 var der ingen kommuner, som modtog underretninger om mindre end 10 børn per 1.000 børn i kommunen, og kun 1 kommune modtog underretninger om 10 til 20 børn per 1.000 børn i kommunen.

8 kommuner modtog underretning om 20 til 30 børn per 1.000 børn og 17 kommuner modtog underretning om 30 til 40 børn per 1.000 børn i kommunen.

30 kommuner modtog underretning om 40 til 50 børn per 1.000 børn, 20 kommuner modtog underretning om 50 til 60 børn per 1000 børn, 13 kommuner modtog underretning om 60 til 70 børn per 1000 børn, og til sidst 9 kommuner modtog underretning om mere end 70 børn per 1.000 børn i kommunen.

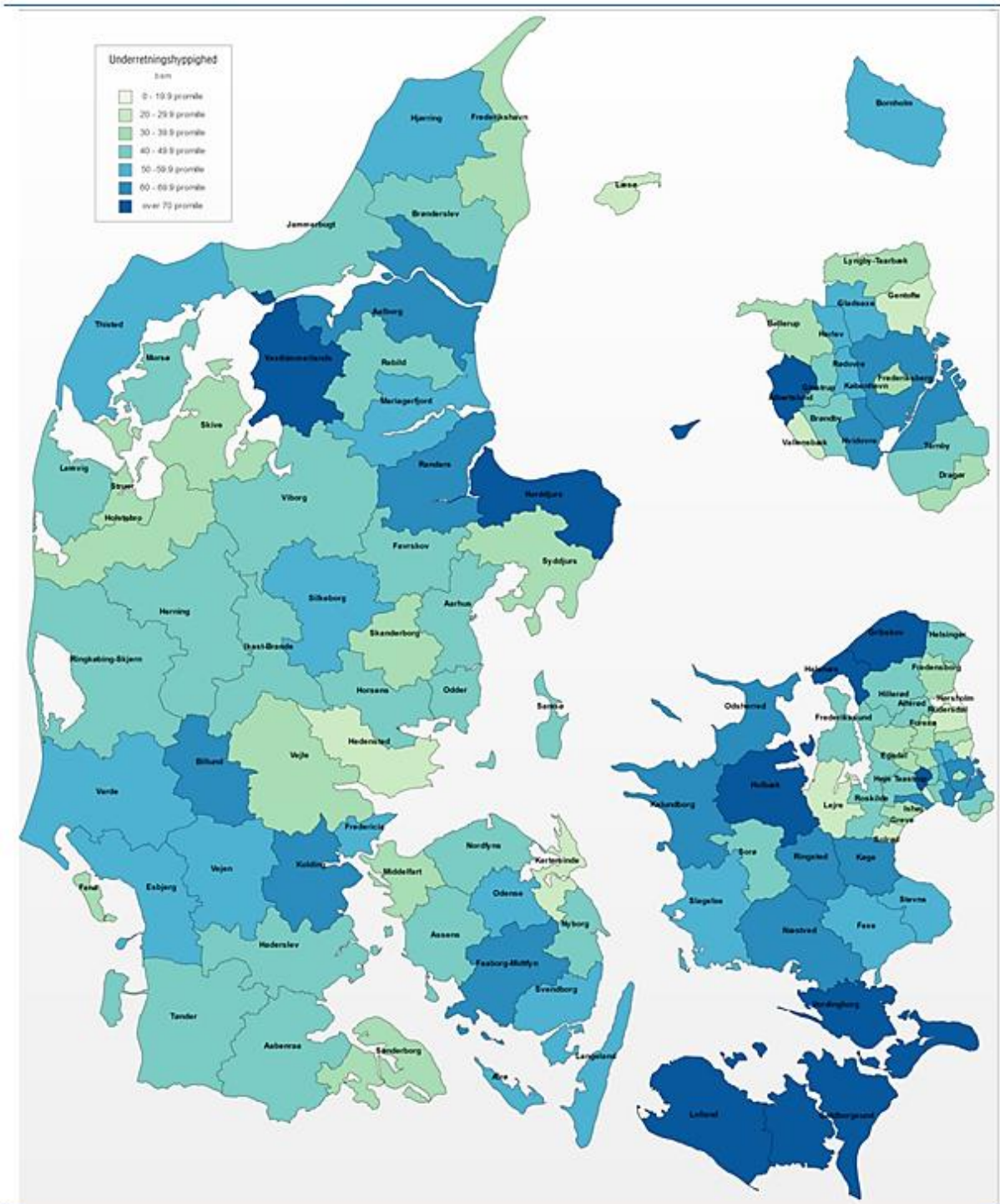
Kommunerne modtog i gennemsnit underretning om 50 børn per 1.000 børn.

Færrest børn med underretninger per 1000 børn har Hørsholm, Vallensbæk og Lejre kommune. Flest børn med underretninger per 1000 børn har Lolland, Guldborgsund og Vesthimmerland kommune.

I tabel 8.3 findes de kommunefordelte tal.

Figur 4.2 Underretningshyppighed som antal børn med underretninger per 1.000 børn i kommunen fordelt på kommune, 2015

Note: Oplysninger om antal 0-17-årige per 1. januar 2015 kan findes i Danmarks Statistiks Statistikbank FOLK1

5 Hvem underretter?

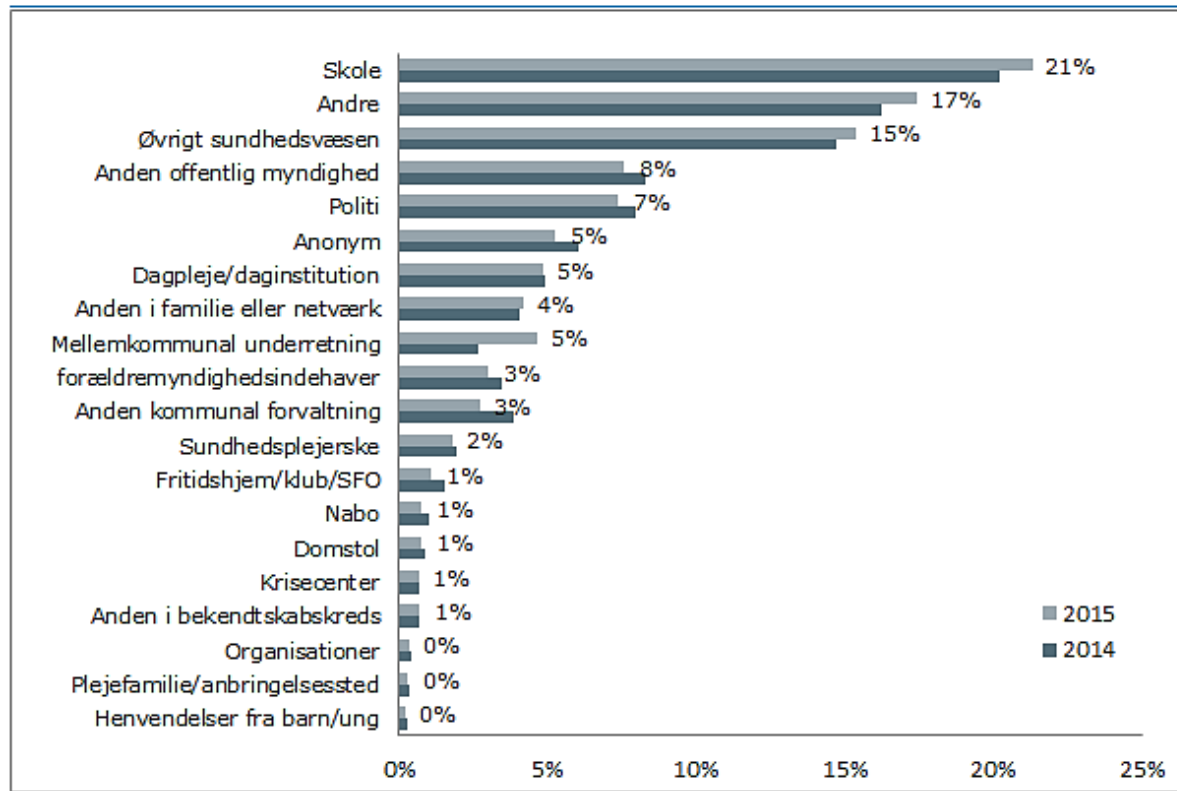
Kommunerne modtager underretninger om udsatte børn fra en række forskellige personer, myndigheder og organisationer, der er bekymrede for barnets trivsel og udvikling.

5.1 Skolen og sundhedsvæsenet underretter mest

I 2015 underrettede skolen i 21 procent af sagerne, mens sundhedsvæsenet underrettede i 15 procent af sagerne, se figur 5.1. I 8 procent af sagerne var det en offentlig myndighed eller en person i offentlig tjeneste, der underrettede, og i 7 procent af sagerne var det politiet, der underrettede.

Dette mønster ligner mønsteret fra 2014. Kun de mellemkommunale underretninger for 2015 afviger fra 2014 med en stigning på 2 procent.

Figur 5.1 Underretninger fordelt på, hvem der underretter, 2014-2015, tal i procent vises for 2015

Note: Procenterne summer ikke til 100 grundet afrunding.

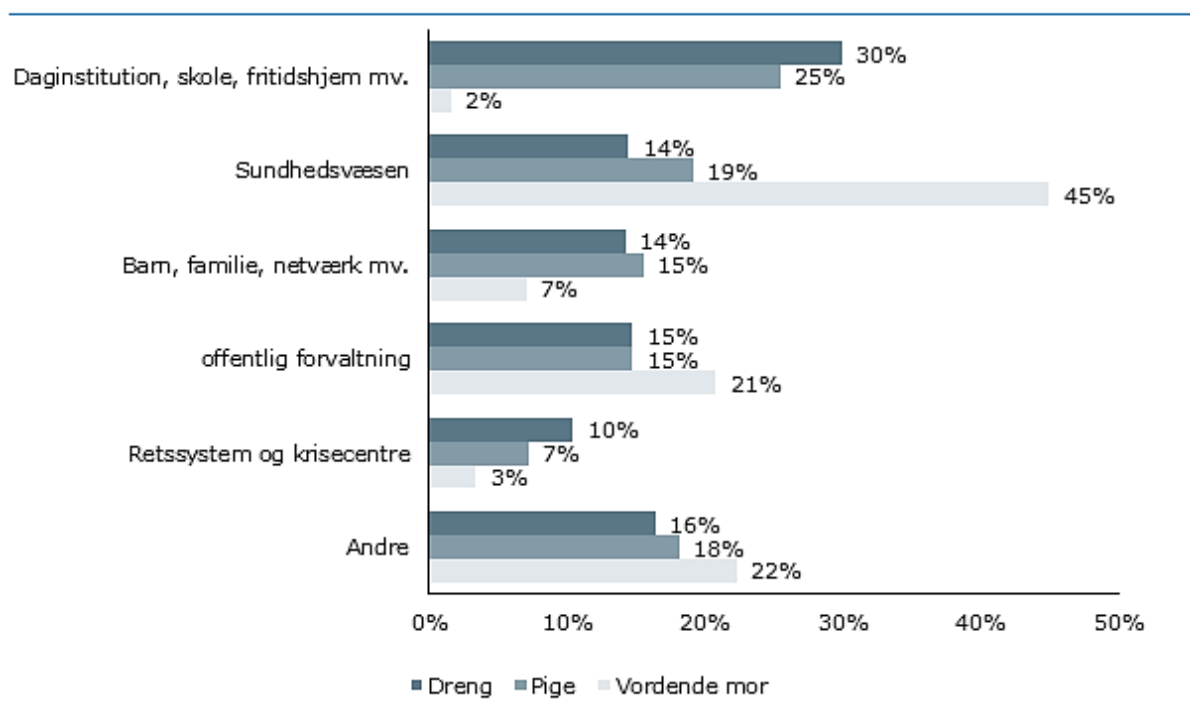
5.2 Skolen underretter mest om drenge og sundhedsvæsenet mest om piger

Der er forskel på, hvorfra kommunerne modtager underretninger om drenge, og hvorfra de modtager underretninger om piger.

I 2015 modtog kommunerne flere underretninger om drenge end om piger fra daginstitutioner, skoler, fritidshjem mv. For drengenes vedkommende modtog kommunerne 30 procent af alle underretningerne fra daginstitutioner, skoler, fritidshjem mv. og for pigernes vedkommende var det samme tal 25 procent af alle underretningerne, se figur 5.2. Kommunerne modtog også flere underretninger om drenge end om piger fra retssystemet.

Omvendt modtog kommunerne flere underretninger om piger fra sundhedsvæsenet og fra barn, familie, netværk mv. Kommunerne modtog 19 procent af alle underretningerne om piger fra sundhedsvæsenet og kun 14 procent af alle underretningerne om drenge. For de vordende mødre modtog kommunerne 45 procent af alle underretningerne fra sundhedsvæsenet og 21 procent af alle underretningerne fra den offentlige forvaltning.

Figur 5.2 Underretninger fordelt på, hvem der underretter og barnets køn, 2015, procent

Note: Procenterne summer ikke til 100 grundet afrunding. Se kapitlet "Baggrund og metode" for opdeling af underretningstype.

5.3 Skolen underretter mest om de ældre børn og sundhedsvæsenet mest om de yngre børn

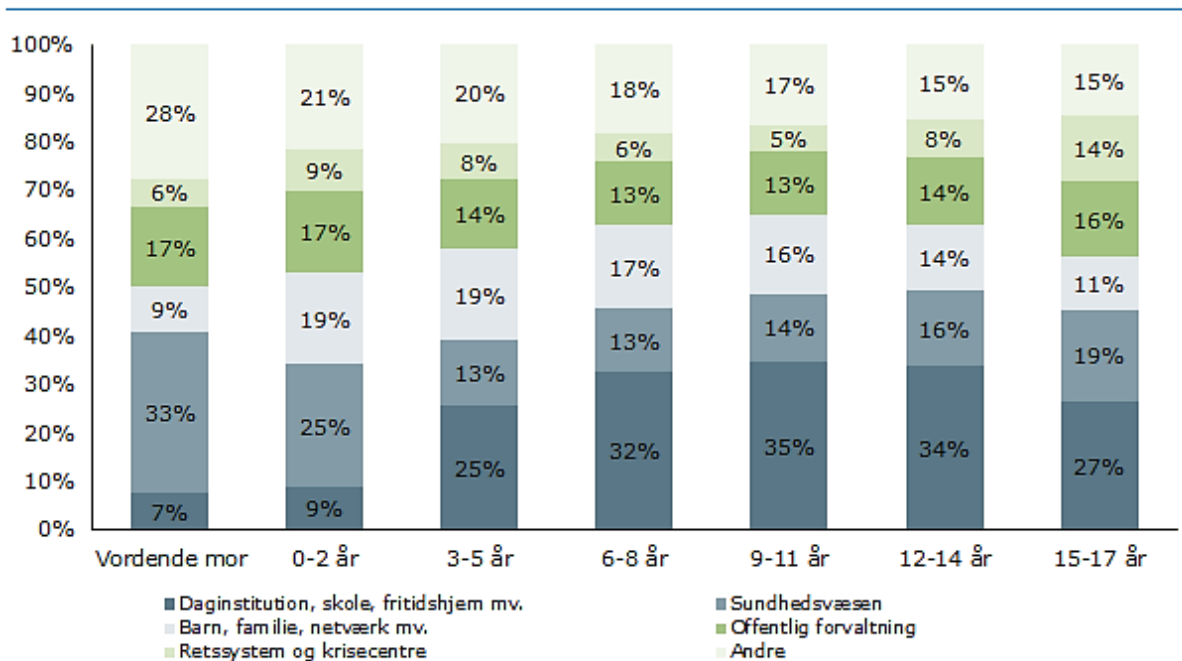
Inden for de forskellige aldersgrupper er der forskel på, hvem der underretter, når de er bekymret for barnets trivsel og udvikling.

For de 0-2-årige fik kommunerne flest underretninger fra sundhedsvæsenet og fra barnets familie og netværk. Kommunerne fik således 25 procent af alle underretningerne om de 0-2-årige fra sundhedsvæsenet og 19 procent fra familie og netværk, se figur 5.3.

For de 3-5-årige fik kommunerne en mindre andel af underretningerne fra sundhedsvæsenet og en større andel fra dagsinstitutioner. Kommunerne fik 25 procent af alle underretningerne om de 3-5-årige fra dagsinstitutioner og 13 procent fra sundhedsvæsenet.

For de 6-14-årige fik kommunerne flest underretninger fra skole, fritidshjem mv. og fra barn, familie, netværk mv. Andelen af underretninger fra retssystemet og krisecentre er højere for de 15-17-årige end for de andre aldersgrupper, ligesom andelen af underretninger fra sundhedsvæsenet steg for denne gruppe.

Figur 5.3 Underretninger fordelt på, hvem der underretter og barnets alder, 2015, procent

Note: Procenterne summer ikke til 100 grundet afrunding. Se kapitlet "Baggrund og metode" for opdeling af underretningstype.

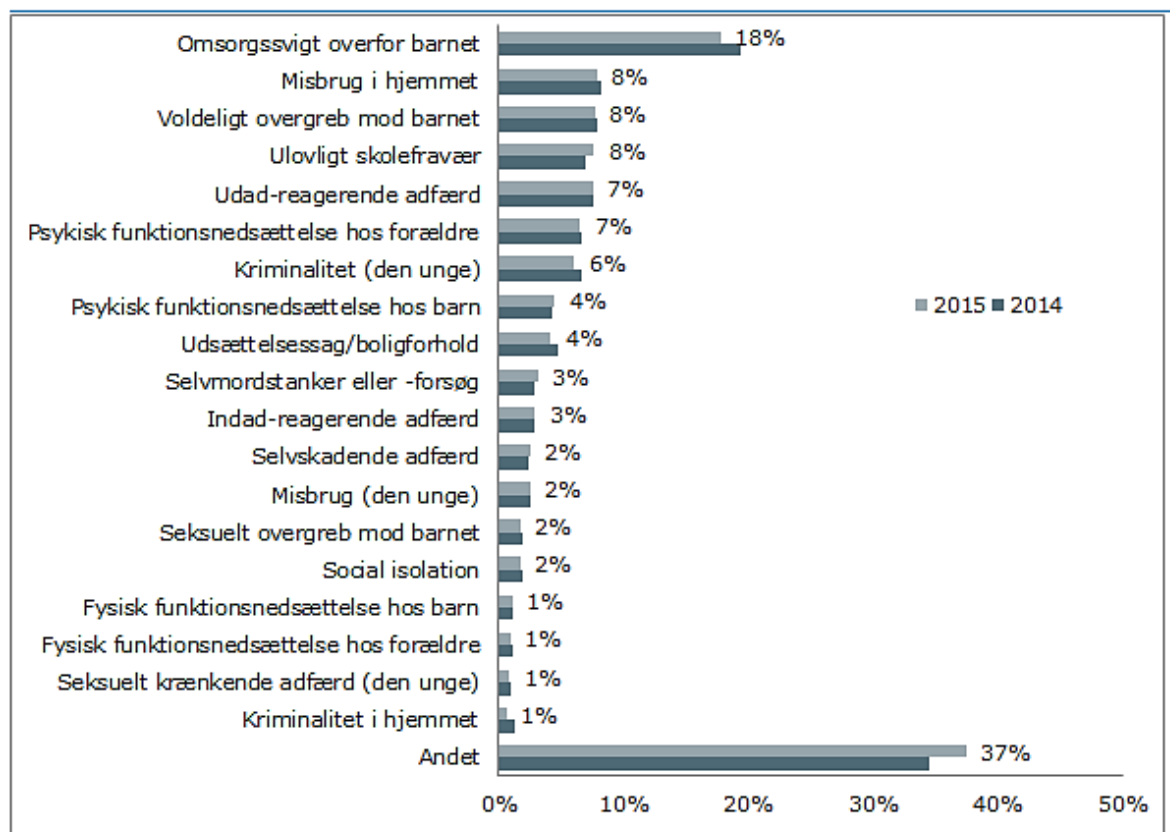
6 Hvad underrettes der om?

Når kommunerne modtager underretninger om udsatte børn, kan det skyldes bekymringer om en række forhold, der har med barnets trivsel og udvikling at gøre. Det er muligt samtidigt at underrette om flere forhold.

6.1 Der underrettes oftest om omsorgssvigt

Kommunerne fik i 2015 oftest underretninger med en bekymring om omsorgssvigt overfor barnet. Herudover fik kommunerne ofte underretninger med bekymring om misbrug i hjemmet, om voldelige overgreb mod barnet og om ulovligt skolefravær.

Figur 6.1 Underretninger fordelt på hvad der underrettes om, 2014-2015, tal i procent af antal underretninger vises for 2015.

Note: Procenterne summer ikke til 100, da det er muligt at angive flere baggrunde for underretningen.

18 procent af underretningerne handlede om omsorgssvigt overfor barnet, se figur 6.1. Herudover handlede 8 procent af underretningerne om misbrug i hjemmet, 8 procent handlede om voldelige overgreb mod barnet, og yderligere 8 procent handlede om ulovligt skolefravær.

7 procent af underretningerne handlede om barnets udadreagerende adfærd, og yderligere 7 procent om psykisk funktionsnedsættelse hos forældrene, mens 6 procent af underretningerne handlede om barnets kriminalitet. 35 procent af underretningerne blev begrundet med andre forhold.

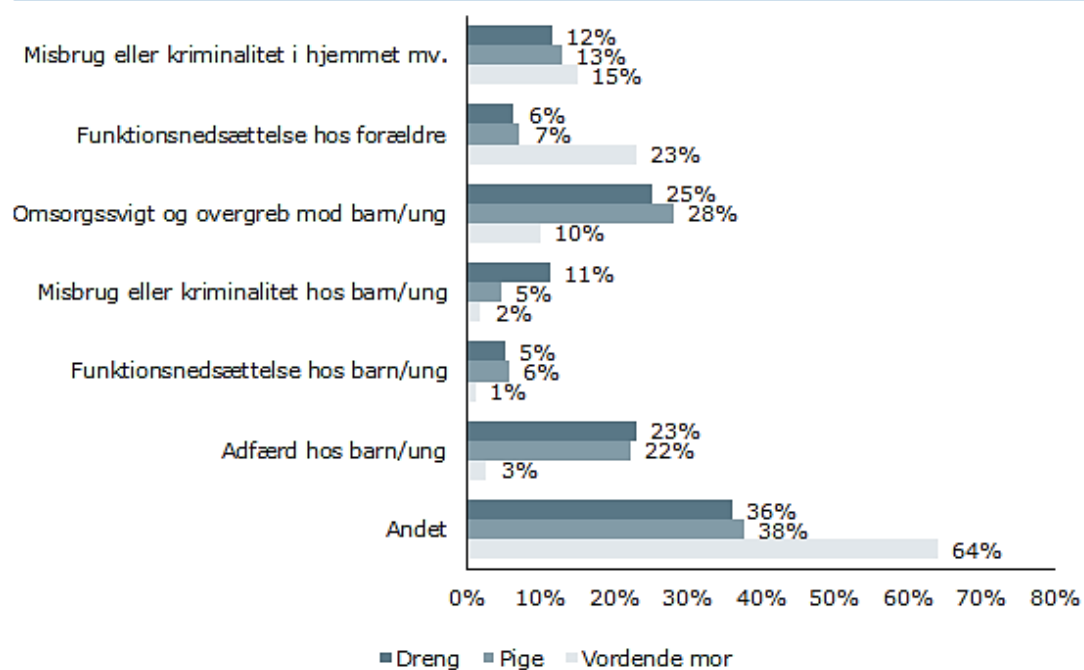
6.2 Der underrettes om kriminalitet for drenge og om omsorgssvigt for piger

Der er forskel på, hvad der underrettes om for drenge og for piger. I 2015 blev flere underretninger om drenge begrundet med misbrug og kriminalitet hos barnet, mens flere underretninger om piger blev begrundet med omsorgssvigt og overgreb.

28 procent af alle underretninger om piger blev begrundet med omsorgssvigt og overgreb, mens det var 25 procent af alle underretninger om drenge, se figur 6.2. 11 procent af alle underretninger om drenge blev begrundet med misbrug og kriminalitet, mens det kun var 5 procent af alle underretninger om piger.

For vordende mødre blev 64 procent af underretningerne begrundet med andre forhold. I fritekstfeltet hertil blev ofte angivet graviditet, hvilket ikke bidrager med mere viden for denne gruppe.

Figur 6.2 Underretninger fordelt på hvad der underrettes om og barnets køn, 2015, procent

Note: Procenterne summer ikke til 100, da det er muligt at angive flere baggrunde for underretningen. Se kapitlet "Baggrund og metode" for opdeling af underretningsbaggrund.

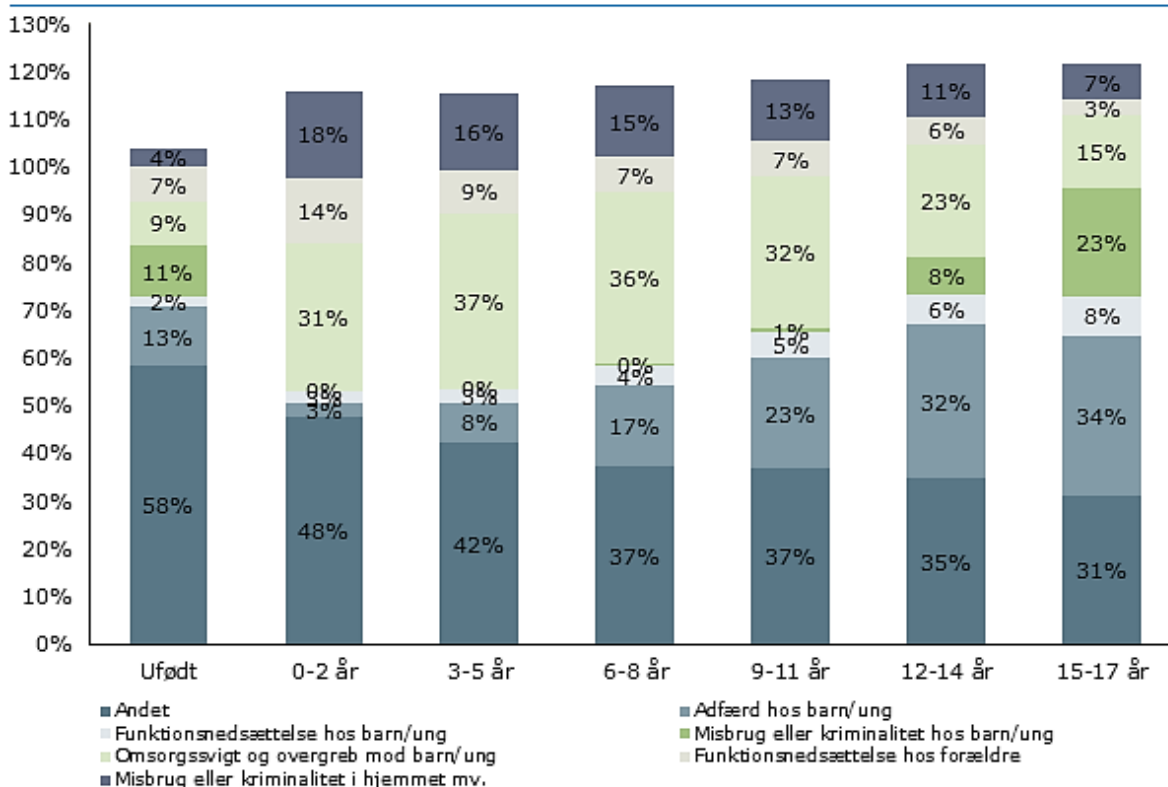
6.3 Der underrettes om børns omsorgssvigt og om unges adfærdsproblemer

For de yngre børn underrettes oftere om omsorgssvigt og overgreb mod barnet samt misbrug og kriminalitet i hjemmet, mens der for de ældre børn oftere underrettes om barnets adfærdsproblemer samt misbrug og kriminalitet i hjemmet mv.

For børn i alderen 0-11 år blev mellem 31 procent og 37 procent af alle underretningerne begrundet med omsorgssvigt og overgreb mod barnet, se figur 6.3. For unge i alderen 12-14 år var det 23 procent, og for unge mellem 15-17 år var det 15 procent.

For unge i alderen 12-14 år blev 32 procent af underretningerne begrundet med adfærdsproblemer, mens det var 34 procent for de 15-17-årige. Yderligere 23 procent af underretningerne om de 15-17-årige blev begrundet med misbrug og kriminalitet.

Figur 6.3 Underretninger fordelt på, hvad der underrettes om og barnets alder, 2015, procent af antal underretninger i gruppen.

Note: Procenterne summer ikke til 100, da det er muligt at angive flere baggrunde for underretningen. Se kapitlet "Baggrund og metode" for opdeling af underretningsbaggrund.

6.4 Hvem underretter om hvad?

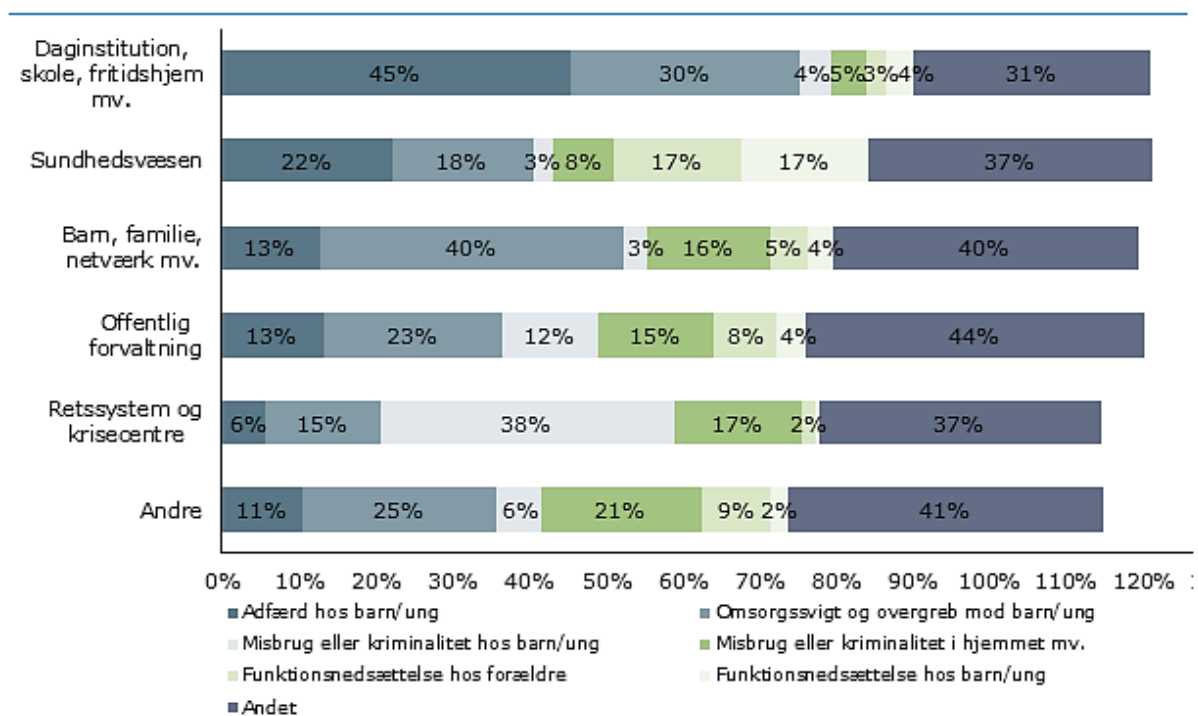
Kommunerne modtager underretninger fra en række forskellige personer, myndigheder og organisationer, men det er forskelligt, hvilke forhold de udtrykker bekymring om.

Daginstitutioner, skoler, fritidshjem mv. var bekymrede for barnets adfærd i 45 procent af de underretninger, som de sendte til kommunerne i 2015, mens de i 30 procent af underretningerne var bekymrede for omsorgssvigt og overgreb mod barnet, se figur 6.4.

Retssystemet og krisecentrene angav bekymring for misbrug og kriminalitet hos barnet i 38 procent af de underretninger, som de sendte til kommunerne, og bekymring for misbrug og kriminalitet i hjemmet i 17 procent af underretningerne.

I 40 procent af de underretninger, som kommunerne modtog fra barn, familie, netværk mv., var der bekymring om omsorgssvigt og overgreb mod barnet.

Figur 6.4 Underretninger fordelt på, hvem der underretter om hvad, 2015, tal i procent af antal underretninger indenfor gruppen

Note: Procenterne summer ikke til 100, da det er muligt at angive flere baggrunde for underretningen. Se kapitlet "Baggrund og metode" for opdeling af underretningstype og underretningsbaggrund.

7 Hvilken opfølgingsaktivitet iværksættes?

Kommunerne indberetter hvilken opfølgingsaktivitet, den konkrete underretning afstedkommer. Der har været forskellige opfattelser af, hvad en opfølgingsaktivitet betyder, hvilket har ført til forskellig indberetningspraksis i kommunerne.²

En kommune skal indenfor 24 timer foretage en "første vurdering" af underretningen, hvorefter der foretages nogle indledende undersøgelser og samtaler med barn og forældre. Opfølgingsaktiviteten er den beslutning, som de indledende undersøgelser fører frem til. Hvis denne ikke fører frem til en indsats overfor barnet, vil opfølgingsaktiviteten være, at underretningssagen afsluttes.

Tabel 7.1 Underretninger fordelt på opfølgingsaktivitet, 2014-2015, antal og procent af antal indberettede opfølgingsaktiviteter

Opfølgingsaktivitet	2014		2015	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Børnefaglig undersøgelse igangsættes	9.870	21	9.240	14
Henvi sning til konsulentbistand eller rådgivning	2.646	6	3.871	6
Foreløbig (formands)afgørelse	41	0	83	0
Underretningssagen afsluttes	12.733	27	19.971	30
Underretningssagen videresendes til anden indsats	854	2	1.911	3
Sagen sendes til ny kommune med underretning	747	2	1.117	2
Kommunen foretager sig ikke yderligere (sagen er i proces)	15.959	33	22.103	33
Andet	5.097	11	9.140	14
I alt	47.947	100	67.436	100

Kommunerne iværksatte i 2015 en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 i 14 procent af tilfældene, hvilket er et fald på 7 procent i forhold til 2014. Som opfølgning på underretningerne henviste kommunerne i 6 procent af tilfældene til konsulentbistand eller rådgivning efter § 11, se tabel 7.1.

Som opfølgning på 33 procent af underretningerne angav kommunerne både i 2014 og 2015, at de ikke foretog sig yderligere, da sagen allerede var i proces. Det var tilfældet i

² En indberetningspraksis, der angiver de indledende samtaler med forældre og børn som opfølgingsaktiviteter, har ført til en relativ stor andel af opfølgingsaktiviteterne under kategorien 'Andet'.

sager, hvor kommunerne eksempelvis allerede havde iværksat en børnefagligundersøgelse, da de modtog endnu en underretning om barnet.

Kommunerne afsluttede sagen i 30 procent af underretningerne, fx hvis en underretning blev vurderet som grundløs.

Kommunerne har angivet, at 3 procent af underretningerne er videresendt til en anden indsats. Denne kategori kan fx dække over tilfælde, som fører til anden indsats end den børnefaglige undersøgelse eller til konsulentbistand/rådgivning, fx ekstra sundhedspleje, netværksmøder med institutioner og forældre, overførsel til et handikapteam og lignende.

Som opfølgning på 2 procent af underretningerne videresendte kommunen sagen til en ny kommune med underretningen. Det var tilfældet i sager, hvor kommunen eksempelvis modtog en underretning om et barn, der ikke var bosat i kommunen.

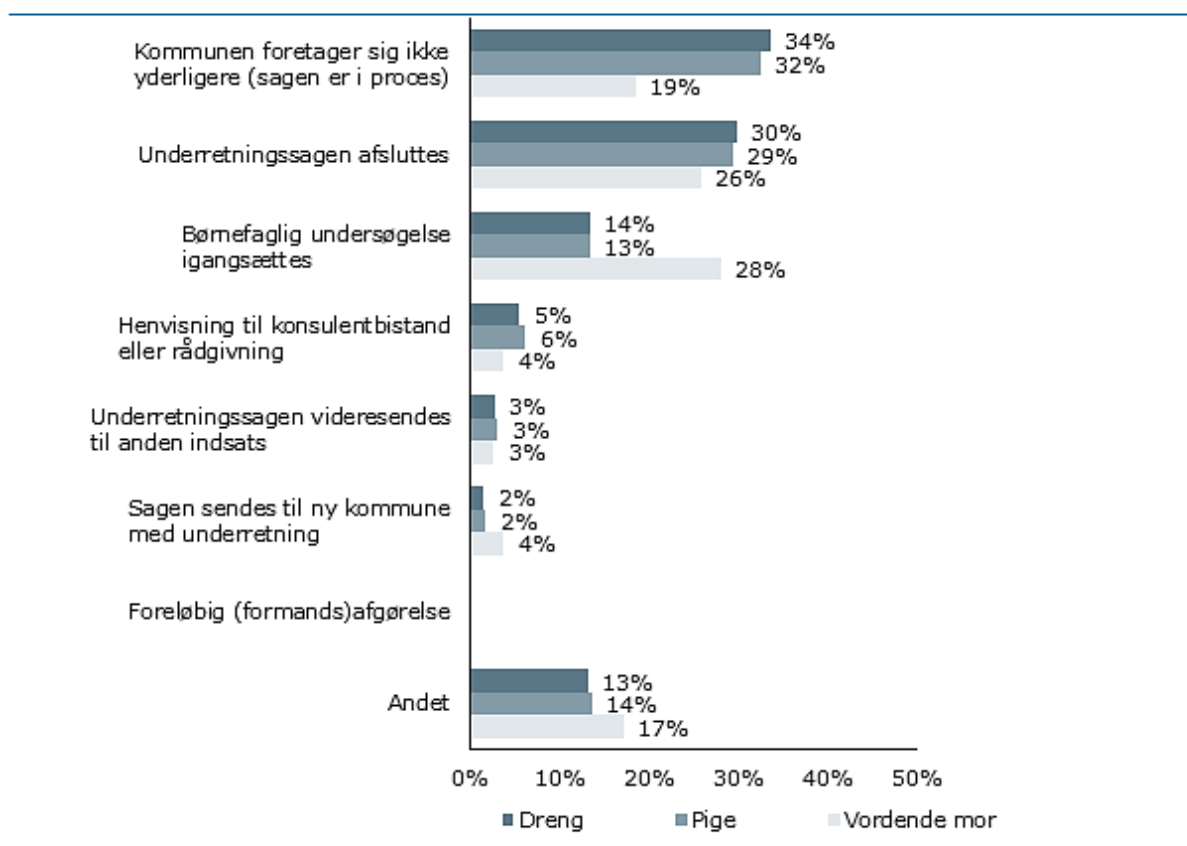
7.1 Der igangsættes særligt børnefaglige undersøgelser for vordende mødre

Der er ikke stor forskel på, hvilke opfølgingsaktiviteter kommunerne igangsætter for piger og for drenge som følge af en underretning. Der er dog forskel, når der sammenlignes med vordende mødre.

I 2015 igangsatte kommunerne en børnefaglig undersøgelse i hhv. 14 og 13 procent af underretningerne for drenge og piger, mens de igangsatte en børnefaglig undersøgelse i 28 procent af underretningerne for vordende mødre, se figur 7.1.

Kommunerne afsluttede i 2015 underretningssager for 30 procent af underretningerne om drenge og 29 procent for piger, mens de afsluttede 26 procent af underretningerne om vordende mødre, se figur 7.1.

Figur 7.1 Underretninger fordelt på opfølgingsaktivitet og barnets køn, 2015, procent

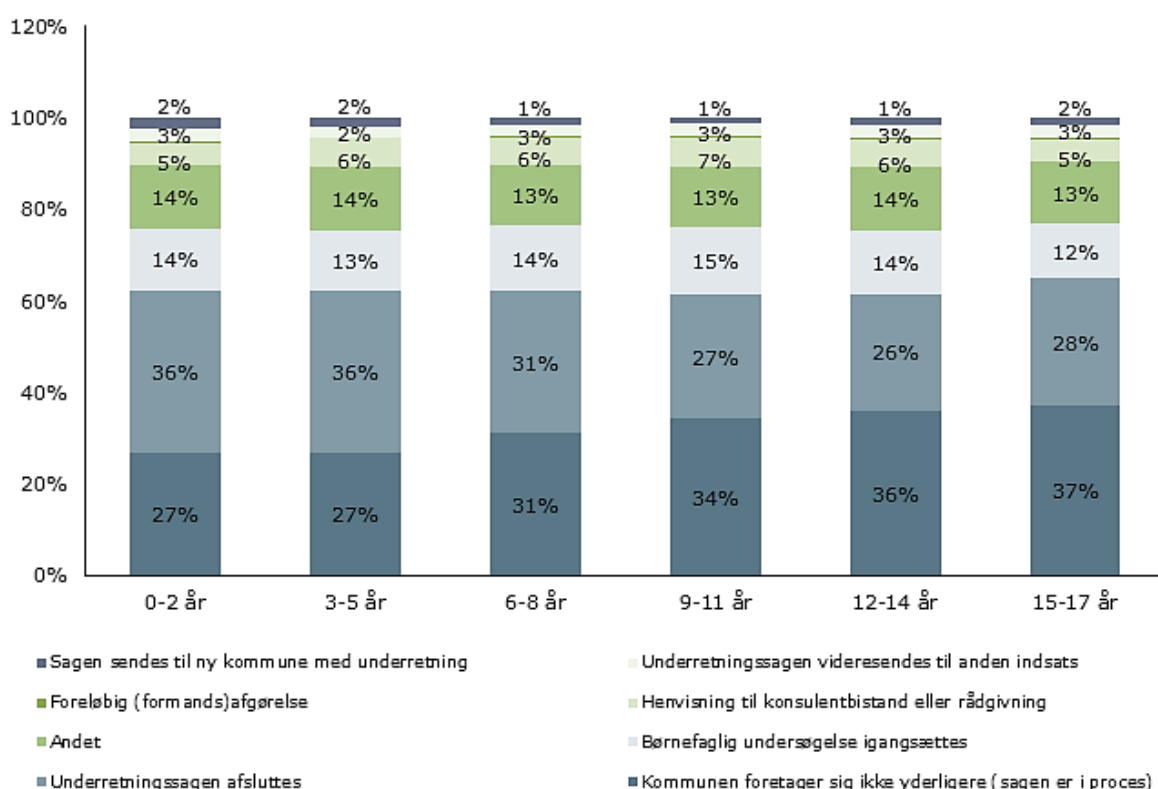
Note: Procenterne summer ikke til 100 grundet afrunding.

7.2 Der iværksættes stort set samme opfølgningsaktiviteter uanset alder

Der er ikke stor forskel på, hvilke opfølgningsaktiviteter kommunerne igangsætter, når de modtager en underretning om et yngre barn sammenlignet med et ældre barn.

I 2015 afsluttede kommunerne underretningssagen eller foretog sig ikke yderligere i 65 procent af underretningerne om de 15-17-årige og i 63 procent af underretningerne om de 0-2-årige, se figur 7.2.

Figur 7.2 Underretninger fordelt på opfølgningsaktivitet og barnets alder, 2015, tal i procent af indberettede opfølgningsaktiviteter i gruppen.

Note: Procenterne summer ikke til 100 grundet afrunding.

8 Baggrund og metode

Oplysningerne i statistikken bliver opdateret årligt i efteråret, når der offentliggøres en ny årsstatistik. Lovgrundlaget for statistikken kan findes i [retssikkerhedslovens §§ 82-84](#) og [retssikkerhedsbekendtgørelsens § 41, stk. 6](#).

8.1 Statistikken opbygning og indhold

Kommunerne indberetter en række oplysninger til statistikken om det barn, som underretningen handler om. Alle indberetninger foretages på barnets personnummer. Når en underretning handler om et ufødt barn, indberettes moderens personnummer til statistikken, da barnet endnu ikke har fået et personnummer.

På [Ankestyrelsens hjemmeside](#) findes kommunernes indberetningsskema og en kravspecifikation. Kommunerne indberetter følgende oplysninger til statistikken:

1. Sagsoplysninger
  - Kommuneidentifikation
  - Barnets personnummer eller vordende mors personnummer
2. Oplysninger om underretning
  - Underretningsdato
  - Underretningstype (hvem underretter)
  - Underretningsbaggrund (hvad underrettes der om)
3. Oplysninger om opfølgingsaktivitet
  - Dato for opfølgingsaktivitet
  - Type af opfølgingsaktivitet
4. Eventuel børnefaglig undersøgelse
  - Dato for afslutning af børnefaglig undersøgelse
  - Dato for eventuel foreløbig vurdering

8.2 Dataindsamling og fejlkilder

Størstedelen af indsamlingen af data til statistikken foregår gennem en system-til-system løsning, hvor underretninger sendes fra et kommunalt sagsbehandlingssystem til en database i Ankestyrelsen. Kommuner, som ikke har denne mulighed, kan indberette via et elektronisk spørgeskema, der ligger på Ankestyrelsens hjemmeside. Endelig har enkelte kommuner valgt at indsende data til Ankestyrelsen samlet i et datasæt (f.eks. i Excel-ark).

Der har været forskellige tekniske problemer knyttet til system-til-system løsningen. I starten af indsamlingsåret 2014 førte manglende genforsendelse af afviste data til et

stort datatab. Gentagne nedbrud i Ankestyrelsens egen server gav et andet større tab af data, da data heller ikke gensesendes automatisk i dette tilfælde. Derudover blev indsendt forkerte underretningsdatoer, hvilket gav store kommunikationsproblemer med kommunerne omkring fejl og mangler i de indberettede underretninger. Disse forhold betød, at Ankestyrelsen måtte have et fuldt udtræk fra kommunernes IT-leverandør af de underretninger, der lå i kommunernes sagsbehandlingssystem.

På grund af det fulde udtræk fra kommunernes sagsbehandlingssystem lykkes det at indsamle alle de indberettede underretninger for de 9 måneder i 2014. For underretninger i 2015 fik Ankestyrelse ligeledes et fuldt udtræk, som følge af servernedbrud, som opstår med mellemrum af forskellige årsager. Der er indført en øget overvågning af serverne, så nedbrud opdages hurtigere, men det forhindrer ikke nedbrud.

Disse tekniske problemer har gjort dataindsamlingen vanskeligere, men som beskrevet ovenover kan data også indhentes på anden vis. De tekniske problemer vurderes således ikke til at have medført tab af indberettede underretninger, hverken for 2014 eller 2015, under antagelsen af, at de modtagne dataudtræk har været fuldstændige. En mulig fejlkilde kan imidlertid være manglende indberetninger fra kommunerne. Størrelsen af denne fejlkilde er ukendt for selve antallet af underretningen, men for opfølgingsaktiviteten er kun modtaget opfølgning for omkring 70 procent af de indberettede underretninger for begge år. Tekniske problemer i kommunernes sagsbehandlingssystem har medvirket til dette lave antal af indberettede opfølgingsaktiviteter, da disse ikke kunne indberettes efter, at barnet eksempelvis er flyttet til anden kommune. Dette forhold har været det samme for begge år.

Der kan ikke peges på kendte forhold i dataindsamlingen, som delvist kan forklare stigningen i underretninger fra 2014 til 2015. Men det kan naturligvis ikke udelukkes, at en stigende indsats i kommunerne ved selve registreringen af underretninger, kan have haft en indflydelse. Den mest sandsynlige årsag til stigningen kan være en øget fokus på underretninger og uddannelse af medarbejdere, som har den daglige kontakt med børnene. Dette kan have medvirket til at nedbryde de personlige barrierer omkring at indgive en underretning.

Der foretages en løbende kontrol-, validerings- og fejlsøgningsproces på de indberettede oplysninger. Data kontrolleres grundlæggende i forbindelse med selve indberetningen i form af en automatiseret online-valideringstjek. Data kontrolleres herefter mere grundigt for fejl og mangler i Ankestyrelsen, hvorefter der sendes fejllister til kommunerne, som foretager rettelserne.

På trods af en større fejlsøgnings- og valideringsproces forud for årsstatistikken mangler der for en række af kommunernes indberetninger stadig oplysninger om, hvem der underretter, hvad der underrettes om og især opfølgingsaktivitet. Hvis der mangler oplysninger, som er relevante for den givne figur eller tabel, medtages underretningen ikke i figuren eller tabellen.

8.3 Personfølsomme oplysninger

Underretningsstatistikken er en personstatistik, hvor alle indberetninger foretages på barnets eller den vordende mors personnummer. Der er foretaget en række tiltag i forbindelse med etablering af statistikken for at sikre, at de registrerede oplysninger ikke kommer uvedkommende i hænde, og at oplysningerne alene anvendes til statistisk-videnskabelige formål.

Indberetningssystemerne er blandt andet sikret ved sikkerhedscertifikat og stærk kryptering i forbindelse med den elektroniske transmission af data. Desuden er databehandlingen i Ankestyrelsen omfattet af vidtgående tekniske og administrative sikkerhedsforanstaltninger.

Data kan ved ansøgning videregives til statistisk-videnskabelige formål eksempelvis til Danmarks Statistik og andre godkendte forskningsinstitutioner. Data må ikke anvendes som udgangspunkt for afgørelser vedrørende enkeltpersoner eller til kontrolformål.

8.4 Udvikling af statistikken

Kommunerne anvender i relativt høj grad andre/andet som svar på, hvem der indberetter, hvad der indberettes om og hvilken opfølgingsaktivitet, underretningen fører til.

For at imødekomme denne problematik undersøges det, hvad kommunerne skriver i tekstboksene, når de angiver andre/andet. Ankestyrelsen indgår i dialog med kommuner og systemleverandører for at udvide svarmulighederne til disse spørgsmål. Ændring af svarmulighederne kan også komme på tale f.eks. ved at opdele andre/andet -kategorien i mere oplysende grupper.

Fx blev 35 procent af underretningerne begrundet med andre forhold. Dette er en stor gruppe, hvilket blandt andet skyldes, at kommunerne ofte angiver 'andre forhold' som en ekstra årsag. Desuden har de mulige forhold, man kunne indberette, fortrinsvist omfattet adfærd og funktionsnedsættelse, mens familiens sociale forhold er repræsenteret i mindre grad blandt kategorierne. For at få 'andre' gruppen reduceret er følgende nye mulige baggrunde blevet indført for indberetningen til næste årsstatistik:

- Følelsesmæssige problemer hos barnet/den unge
- Sociale problemer hos barnet/den unge
- Andet fravær
- Vold i hjemmet
- Sygdom i hjemmet
- Manglende forældrekompetencer
- Økonomiske problemer hos forældre
- Forældre truet
- Konflikt i familien

8.5 Underretningstype

Kommunerne modtager underretninger om udsatte børn og unge fra en række forskellige personer, myndigheder og organisationer, der er bekymrede for barnets eller den unges trivsel og udvikling. I Ankestyrelsens indberetningsskema er der 20 muligheder, som kommunerne kan vælge imellem.

For at kunne følge udviklingen på et mere overordnet niveau og for at gøre statistikken mere overskuelig, er de 20 svarmuligheder grupperet i 6 mere overordnede underretningstyper. Underretningstyperne fremgår af tabel 8.1.

Tabel 8.1 Hvem underretter?

Underretningstype	Svarmulighed
Daginstitution, skole, fritidshjem mv.	Skole, dagpleje, daginstitution, fritidshjem, klub, SFO
Sundhedsvæsen	Sundhedsplejerske, øvrige sundhedsvæsen
Barn, familie, netværk mv.	Henvendelse fra barn, forældremyndighedsindehaver, anden i barnets familie, netværk eller bekendtskabskreds, nabo, anonym, organisation, plejefamilie eller anbringelsessted
Offentlig forvaltning	Mellemkommunal underretning, anden kommunal forvaltning, anden offentlig myndighed eller person i offentlig tjeneste
Retssystem mv.	Politi, domstol, krisecenter
Andre	Andre

8.6 Baggrund for underretning

Når kommunerne modtager underretninger om udsatte børn og unge, kan det skyldes bekymringer om en række forhold, der har med barnets eller den unges trivsel og udvikling at gøre.

Det er muligt at underrette om flere forhold samtidigt. I Ankestyrelsens indberetnings-skema er der 20 muligheder, som kommunerne kan vælge imellem. Disse 20 muligheder er igen grupperet i 6 overordnede baggrundsforhold i tabel 8.2. 5

Tabel 8.2 Hvad underrettes der om?

Underretningstype	Svarmulighed
Adfærd hos barn	Udad- og indad-reagerende adfærd, seksuel krænkende og selvskadende adfærd, selvmordstanker- eller forsøg, social isolation, ulovligt skolefravær
Funktionsnedsættelse hos barn	Fysisk og psykisk funktionsnedsættelse hos barn
Misbrug og kriminalitet hos barn	Misbrug og kriminalitet hos barn
Omsorgssvigt og overgreb mod barn	Omsorgssvigt, voldeligt eller seksuelt overgreb
Funktionsnedsættelse hos forældre	Fysisk og psykisk funktionsnedsættelse hos forældre
Misbrugs og kriminalitet i hjemmet mv.	Misbrug og kriminalitet i hjemmet, udsættelsessag/boligforhold
Andet	Andet

8.7 Kommunefordeling

Tabel 8.3 viser blandt andet, hvor mange underretninger den enkelte kommune modtog i 2015 per 1.000 børn i kommunen, og hvor mange børn kommunen modtog underretning om per 1.000 børn i kommunen.

Tabel 8.3 Kommunefordelte underretningstal, 2015

Kommune	Antal underretninger i alt	Antal børn i kommunen i alt	Promille	Antal børn der underrettes om	Promille
Albertslund	680	6.291	108,1	455	72,3
Allerød	609	6.068	100,4	263	43,3
Assens	667	8.690	76,8	409	47,1
Ballerup	441	10.438	42,2	354	33,9
Billund	544	5.778	94,2	355	61,4
Bornholm	629	6.806	92,4	384	56,4
Brøndby	587	7.361	79,7	365	49,6
Brønderslev	578	7.995	72,3	336	42,0
Dragør	208	3.223	64,5	105	32,6
Egedal	497	10.563	47,1	364	34,5
Esbjerg	2.551	23.415	108,9	1.371	58,6
Fanø	23	578	39,8	18	31,1
Favrskov	791	11.825	66,9	491	41,5
Faxe	628	7.217	87,0	419	58,1
Fredensborg	446	8.939	49,9	300	33,6
Fredericia	956	10.614	90,1	607	57,2
Frederiksberg	966	18.266	52,9	637	34,9
Frederikshavn	606	10.918	55,5	394	36,1
Frederikssund	740	9.484	78,0	466	49,1
Furesø	551	9.596	57,4	324	33,8
Faaborg-Midtfyn	1.083	10.583	102,3	677	64,0
Gentofte	650	17.208	37,8	444	25,8
Gladsaxe	1.298	15.112	85,9	838	55,5
Glostrup	357	4.502	79,3	218	48,4
Greve	485	10.985	44,2	352	32,0
Gribskov	916	8.170	112,1	609	74,5
Guldborgsund	1.455	10.749	135,4	913	84,9
Haderslev	794	11.498	69,1	489	42,5
Halsnæs	701	5.906	118,7	437	74,0
Hedensted	459	10.696	42,9	287	26,8
Helsingør	899	12.660	71,0	600	47,4

Kommune	Antal underretninger i alt	Antal børn i kommunen i alt	Promille	Antal børn der underrettes om	Promille
Herlev	500	6.329	79,0	355	56,1
Herning	1.656	19.245	86,0	905	47,0
Hillerød	777	11.390	68,2	459	40,3
Hjørring	1.206	13.239	91,1	691	52,2
Holbæk	1.949	15.071	129,3	1.072	71,1
Holstebro	802	12.605	63,6	504	40,0
Horsens	1.747	18.981	92,0	949	50,0
Hvidovre	1.183	11.519	102,7	743	64,5
Høje-Taastrup	795	11.215	70,9	496	44,2
Hørsholm	134	5.306	25,3	97	18,3
Ikast-Brande	654	9.231	70,8	397	43,0
Ishøj	487	5.105	95,4	341	66,8
Jammerbugt	514	8.050	63,9	341	42,4
Kalundborg	1.062	9.828	108,1	679	69,1
Kerteminde	222	4.807	46,2	124	25,8
Kolding	2.539	20.021	126,8	1.231	61,5
København	10.157	103.578	98,1	6.360	61,4
Køge	1.444	13.158	109,7	830	63,1
Langeland	182	1.867	97,5	103	55,2
Lejre	190	6.197	30,7	138	22,3
Lemvig	277	3.996	69,3	168	42,0
Lolland	1.471	7.225	203,6	712	98,5
Lyngby-Taarbæk	722	11.892	60,7	447	37,6
Læsø	7	249	28,1	7	28,1
Mariagerfjord	809	8.648	93,5	452	52,3
Middelfart	476	8.074	59,0	298	36,9
Morsø	243	4.020	60,4	168	41,8
Norrdjurs	885	7.055	125,4	528	74,8
Nordfyns	499	6.120	81,5	280	45,8
Nyborg	602	6.438	93,5	309	48,0
Næstved	1.750	16.824	104,0	1.053	62,6
Odder	333	4.791	69,5	203	42,4
Odense	3.259	38.264	85,2	2.017	52,7
Odsherred	585	5.563	105,2	375	67,4
Randers	2.408	20.096	119,8	1.222	60,8
Rebild	455	6.933	65,6	278	40,1

Kommune	Antal underretninger i alt	Antal børn i kommunen i alt	Promille	Antal børn der underrettes om	Promille
Ringkøbing-Skjern ³	956	12.590	75,9	598	47,5
Ringsted	806	7.316	110,2	502	68,6
Roskilde	1.050	18.284	57,4	737	40,3
Rudersdal	472	12.885	36,6	292	22,7
Rødovre	582	7.967	73,1	408	51,2
Samsø	37	570	64,9	24	42,1
Silkeborg	1.756	20.777	84,5	1.048	50,4
Skanderborg	719	15.125	47,5	474	31,3
Skive	507	9.566	53,0	356	37,2
Slagelse	1.480	15.355	96,4	898	58,5
Solrød	252	5.136	49,1	136	26,5
Sorø	436	6.344	68,7	277	43,7
Stevns	328	4.272	76,8	228	53,4
Struer	247	4.443	55,6	172	38,7
Svendborg	1.043	11.512	90,6	657	57,1
Syddjurs	400	8.607	46,5	278	32,3
Sønderborg	928	15.000	61,9	579	38,6
Thisted	833	8.982	92,7	489	54,4
Tønder	648	7.481	86,6	316	42,2
Tårnby	690	9.380	73,6	450	48,0
Vallensbæk	120	3.682	32,6	74	20,1
Varde	1.000	10.772	92,8	547	50,8
Vejen	782	9.609	81,4	502	52,2
Vejle	1.222	24.912	49,1	809	32,5
Vesthimmerlands	1.321	7.781	169,8	635	81,6
Viborg	1.542	21.343	72,2	949	44,5
Vordingborg	1.010	8.573	117,8	605	70,6
Ærø	93	924	100,6	48	51,9
Aabenraa	1.079	12.220	88,3	577	47,2
Aalborg	4.223	38.747	109,0	2.462	63,5
Aarhus	4.610	62.241	74,1	2.876	46,2
I alt	96.948	1.167.460	83,0	58.616	50,2

³ Det indberettede underretnings- samt opfølgningstal for Ringkøbing-Skjern kommune er underestimeret pga. tekniske vanskeligheder med indberetningen.

Tabel 8.4 Opfølgningsaktiviteter på baggrund af modtagne underretninger, 2015

Kommune	Børnefaglig undersøgelse igangsættes	Der henvises til konsulentbistand eller rådgivning efter § 11, stk. 3 eller stk. 4	Underretningssagen afsluttes	Kommunen foretager sig ikke yderligere, da sagen er i proces	Andet	I alt
Albertslund	59	3	142	197	26	427
Allerød	13	28	86	78	26	231
Assens	99	9	65	176	124	473
Ballerup	69	36	81	193	49	428
Billund	87	89	98	85	42	401
Bornholm	53	8	93	20	57	231
Brøndby	60	19	214	42	23	358
Brønderslev	28	16	50	101	65	260
Dragør	28	3	30	59	28	148
Egedal	48	58	100	89	63	358
Esbjerg	191	33	650	747	241	1.862
Fanø	3	.	.	1	0	4
Favrskov	35	102	137	201	43	518
Faxe	78	43	111	263	73	568
Fredensborg	57	19	226	95	46	443
Fredericia	126	35	284	166	89	700
Frederiksberg	56	41	176	40	26	339
Frederikshavn	38	2	46	246	41	373
Frederikssund	98	31	273	242	91	735
Furesø	80	14	135	74	70	373
Faaborg-Midtfyn	256	63	134	51	4	508
Gentofte	75	27	141	104	95	442
Gladsaxe	93	45	340	401	80	959
Glostrup	15	6	78	53	157	309
Greve	46	12	79	23	41	201
Gribskov	109	21	248	453	49	880
Guldborgsund	93	80	167	22	30	392
Haderslev	50	6	69	17	11	153
Halsnæs	34	52	174	214	31	505
Hedensted	34	28	9	132	172	375
Helsingør	21	1	60	34	24	140
Herlev	51	11	94	55	26	237
Herning	112	102	294	332	191	1.031
Hillerød	58	7	63	14	3	145

Kommune	Børnefaglig undersøgelse igangsættes	Der henvises til konsulentbistand eller rådgivning efter § 11, stk. 3 eller stk. 4	Underretningssagen afsluttes	Kommunen foretager sig ikke yderligere, da sagen er i proces	Andet	I alt
Hjørring	153	41	334	334	126	988
Holbæk	68	30	329	623	204	1.254
Holstebro	34	12	10	316	430	802
Horsens	156	128	513	678	207	1.682
Hvidovre	146	73	334	325	86	964
Høje-Taastrup	65	7	148	89	50	359
Hørsholm	13	51	16	24	5	109
Ikast-Brande	39	15	1	143	421	619
Ishøj	27	13	85	210	151	486
Jammerbugt	59	4	100	115	35	313
Kalundborg	35	59	232	357	39	722
Kerteminde	7	.	3	5	9	24
Kolding	291	143	505	357	173	1.469
København	1.930	252	3.890	2.928	1.079	10.079
Køge	193	185	71	258	37	744
Langeland	14	2	3	11	0	30
Lejre	17	63	14	27	30	151
Lemvig	20	4	37	61	21	143
Lolland	124	71	262	375	139	971
Lyngby-Taarbæk	55	38	146	170	20	429
Læsø	1	2	1	3	0	7
Mariagerfjord	1	.	32	.	776	809
Middelfart	33	13	32	15	21	114
Morsø	4	3	.	35	197	239
Norddjurs	38	26	91	118	80	353
Nordfyns	26	27	131	127	79	390
Nyborg	50	12	86	146	108	402
Næstved	84	66	367	407	63	987
Odder	37	18	34	8	13	110
Odense	316	90	1.029	861	952	3.248
Odsherred	19	22	149	164	109	463
Randers	94	76	340	123	181	814
Rebild	35	32	90	91	46	294

Kommune	Børnefaglig undersøgelse igangsættes	Der henvises til konsulentbistand eller rådgivning efter § 11, stk. 3 eller stk. 4	Underretningssagen afsluttes	Kommunen foretager sig ikke yderligere, da sagen er i proces	Andet	I alt
Ringkøbing-Skjern ⁴	109	12	68	58	24	271
Ringsted	94	1	27	7	13	142
Roskilde	150	66	197	294	104	811
Rudersdal	32	19	72	149	41	313
Rødovre	42	51	151	119	186	549
Samsø	1	2	2	1	0	6
Silkeborg	129	120	541	355	115	1.260
Skanderborg	92	31	161	252	8	544
Skive	50	41	110	87	98	386
Slagelse	149	40	369	347	224	1.129
Solrød	15	20	41	34	40	150
Sorø	24	1	2	12	2	41
Stevns	21	13	60	131	12	237
Struer	12	25	104	85	21	247
Svendborg	51	77	93	447	370	1.038
Syddjurs	19	15	27	154	153	368
Sønderborg	43	104	185	297	238	867
Thisted	78	39	217	181	77	592
Tønder	44	48	171	145	88	496
Tårnby	44	1	318	166	75	604
Vallensbæk	4	2	15	69	30	120
Varde	125	31	161	162	43	522
Vejen	81	24	89	26	13	233
Vejle	180	36	549	209	152	1.126
Vesthimmerlands	115	24	163	590	34	926
Viborg	189	6	106	273	99	673
Vordingborg	91	45	238	303	88	765
Ærø	8	.	3	29	23	63
Aabenraa	92	46	232	294	72	736
Aalborg	353	119	567	393	109	1.541
Aarhus	266	184	570	1.910	1.675	4.605
I alt	9.240	3.871	19.971	22.103	12.251	67.436

⁴ Det indberettede underretnings- samt opfølgningstal for Ringkøbing-Skjern kommune er underestimeret pga. tekniske vanskeligheder med indberetningen.